

Цигани от Гранада

рийската и Руската империя през XVIII в. се провалят.

Поминъкът им се състои главно в две неща. На първо място, те почти не произвеждат храни и по необходимост живеят в тесни връзки със земеделското и скотовъдното население, макар и да запазват своите културни и езикови особености. На второ място, ромите произвеждат от метал, дърво, кожа и кост евтини, полезни и необходими за всекидневното изделия и ги доставят и в най-отдалечените, труднодостъпни и рядко населени краища. По този начин те осъществяват важна част от икономическите връзки в обществото.

РОМИТЕ И ЕВРОПЕЙСКИТЕ ДЪРЖАВИ. Изворите не ни съобщават почти нищо за отношенията между ромите и останалите народи до XIV в. Съдейки по предприетите мерки обаче, от XV в. насетне между тях и европейците започват да възникват конфликти.

Ромите се отличават по външния си вид, по цвета на кожата и по облеклото си. Те говорят помежду си на език, неразбираем за околните; движат се непрекъснато от място на място, пристигат и отпътуват неочаквани и непредвидими. Всичко това предизвиква подозрения и опасения както сред населението, така и у властите. На ромите често се приписват множество престъпления, чиито извършители са неизвестни. Някои от управляващите смятат, че привидно неподвластният на никакви правила живот на ромите подтиква към неподчинение и другите

поданици. Контрастът между бедността и безгрижното им веселие също предизвиква завист и обвинения в леност. И християнските, и мюсюлманските религиозни власти ги обвинявали в занимания с магия.

Наистина понякога авантюристи и пресъпълници намират прикритие, като пътуват заедно с ромите. Разбира се, сред тях също има измамници и крадци. За някои ромски групи това е и специфична „професия“. Издадените срещу ромите закони обаче показват, че властите не познават и не разбират особеностите на ромския начин на живот. Те не могат и не желаят да приемат съжителството с хора, които имат друга култура, друг език, друг бит.

Най-разпространените закони, издавани срещу ромите, са тези, които ги задължават да напуснат определена територия. Най-рано, в началото на XV в., такива закони са приети в някои швейцарски и германски градове. До края на века към тях се присъединяват Испания и цялата Свещена Римска империя.

Десетки такива закони са издадени между XVI и XIX в. в почти всички европейски страни: Франция, Португалия, Англия и Шотландия, Холандия, Дания, Швеция, Швейцария, в германските и италианските държавици. Те предвиждат жестоки наказания: смърт или каторга за мъжете, затвор или принудителен труд за жените, бой с камшик и други изтезания.